І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 157. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 26-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1972 No. 157. VOL XXIX

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

П'ятниця, 25 серпня 1972

ПОНАД 500 МОЛОДИХ ДЕМОНСТРАНТІВ заарештувала й затримала поліція в Маямі Біч в останній день Республіканської Конвенції. Демонстранти намагалися не допустити делеґатів до залі засідань, палили авта, кидали пляшки тощо. Вони будуть покарані за порушення спокою і руху на вулицях міста.

ВЕТЕРАНИ ЗАКОРДОННИХ ВОЄН НА СВОЇЙ КОНВЕНЦІЇ в Міннеаполісі звернулися з закликом до народу і судівництва, щоб провести суд над артисткою Джейн Фондою і суддею Ромзі Кларком, які їздили до Північного В'єтнаму і виступали там проти Південного В'єтнаму та ЗСА. Ветерани назвали їх обох зрадниками.

У ВІЙСЬКОВОМУ ЖУРНАЛІ „МОРСЬКІ СИЛИ" надруковане інтерв'ю з морським секретарем Джоном Ворнером, у якому він повідомив, що незабаром до берегів ЗСА припливуть совєтські кораблі для „дружніх відвідин". Також американські бойові кораблі будуть час до часу відвідувати совєтські порти, що мало б сприяти „зменшенню напруження між країнами".

ВЖЕ ДАВНО ВЕТЕРАН КОРЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ Гаррі Голт створив установу, яка опікується сиротами в Південній Кореї. Дотепер привезено до ЗСА майже 8 000 таких дітей-сиріт, і тут їх усиновили. До Сієтлу прилетів літак і привіз ще 155 корейських сиріток, у віці переважно 1 рік і ще менше. Усіх цих дітей пропонує організація Г. Голта для усиновлення серед американських родин.

У СТОЛИЦІ ПІВНІЧНОЇ ІРЛЯНДІЇ БЕЛФАСТІ ЗНОВУ ЗГИНУВ від кулі снайпера британський вояк, збільшивши своєю смертю число загинулих там британських вояків від ірляндського терору до 133. З-посеред чотирьох бомб, підкинених терористами з Ірляндської Республіканської Армії, найбільше шкоди накоїла бомба, яка вибухла в автомобілі перед великим готелем та спричинила пожежу, що огорнула бльок будинків.

ІТАЛІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ У РИМІ РІШИЛА з більшою увагою стежити за всіма амбасадами арабських держав і їх персоналом. Вона підозріває, що в одній із тих амбасад приміщена експозитура арабської терористичної організації, яка зорганізувала вже дві спроби схоплення літаків, що летять з Риму до Ізраїлю.

У СТОЛИЦІ МАЛЯЙЗІЇ КУАЛЯ ЛЮМПУР ПРИЙМАЛИ з великою парадою прибуття сімох пасажирських джетів „Беінґ 727", які стали власністю місцевої державної летунської компанії. У церемонії взяли участь прем'єр, усі члени уряду й духовенство. Маляйзійці переконані, що розбудова їх летунської компанії збільшить престиж тієї їх невеликої країни на південному сході Азі.

КОМУНІСТИ З ПІВНІЧНОЇ КОРЕЇ ЗАПРОТЕСТУВАЛИ, щоб між представниками Південної Кореї на спільній конференції обох частин поділеної Кореї був колишній втікач з Північної Кореї. Ця конференція має розпочатись 30 серпня в Пйонґянґу і буде стосуватися комунікації та з'єднання родин 18-ох мільйонів корейців. Задля добра справи, уряд Південної Кореї відкликав того представника, заступивши його іншим.

З АФРИКАНСЬКОЇ ЗАІРЕ, КОЛИШНЬОГО КОНҐА, ВИДАЛИЛИ 27 ніґерців, головно купців, з їхніми родинами. Вони прибули до столиці Ніґерії Ляґосу, нарікаючи, що конґолійці в'язнили їх, не давали їсти й тортурували. За минулий рік з Конґа видалили вже коло 300 ніґерців і сотні інших муринів з різних африканських держав.

ТАКОЖ В АРАБСЬКИХ КРАЇНАХ ПОЧАЛИ вже викрадати літаки. Три арабські терористи з Південного Ємену схопили літак з 55 пасажирами і казали везти себе до Лібії. Щоб набрати пальне, літак летів почерез Кіпр і Грецію, але після того завернув до Лібії, де на летовищі в Бенґазі терористи піддалися місцевій владі. Альжир і Лібія в північній Африці стали прибіжищами для повітряних піратів.

Арґентинська поліція заарештувала 600 демонстрантів

Буенос Айрес. — Арґентинська поліція заарештувала кругло 600 робітників, студентів і провідників лівого напрямку після того, як майже всю ніч у багатьох містах відбувалися неспокої й заколоти. Студенти й ін. протестували проти того, що охорона військово - морської бази вбила 16 в'язнів, а 3-ох поранила, коли вони намагалися втекти із в'язниці. Хоча подія сталася далеко на півдні, її відгомін докотився й до Буенос Айресу, де також відбулися невеликі демонстрації і де поліція вчинила наскок на головну кватиру Пероністичного руху, який є головною опозиційною силою до військового уряду генерала Ляниссе. Поліція забрала із штабу пероністів три трупи підпільників. Студентські демонстрації, включно з будуванням барикад у студентських кемпусах, відбулися в містах Розаріо, Тукуман, Кордоба, Санта Фе, Коррієнте і Ля Плата. Студенти кидали на поліцію саморобні бомби, розбивали вітрини у крамницях тощо. Діялось щось таке, що нагадувало 1969 рік у Кордобі, коли під час заворушення загинуло багато людей і після чого врешті - решт здимісіонував уряд генерала Хуана Онґанії тоді ж, у 1969 році. Теперішнє вбивство 16 ув'язнених партизанів не було докладно вияснене урядовими чинниками, і тому опозиційні сили мали й використали нагоду для заворушень. У Кордобі з наказу генерала армії Лопеза заарештовано групу лівих пероністів. Генерал Лопез заявив, що вони не займаються профспілковою діяльністю, тільки політичною, та за півтора року влаштували вже 19 загальних страйків. Кордоба є центром автомобілевої промисловости в Арґентині.

Помер св. п. о. Ізидор Когут, ЧСВВ

У четвер, 24-го серпня, в Бінґемптоні, Н. Й., помер ненадійно на розрив серця, проживши 60 років, св. п. о. Ізидор Когут, ЧСВВ, рідний брат померлого недавно колишнього протоігумена Отців Василіян св. п. о. Миколи Когута. Священичі похоронні обряди почнуться в Бінґемптоні, після чого тлінні останки Покійного будуть перевезені до церкви Чесного Хреста в Асторії, Н. Й., де в неділю, 27-го серпня о год. 7-ій вечора продовжуватимуться єрейські похоронні обряди. У понеділок 28-го серпня о год. 9-ій рано заупокійну Святу Літургію відслужить в тій же церкві Митрополит УКЦеркви в ЗСА, ВПреосв. Амврозій Сенишин, ЧСВВ, після того відбудеться перевезення тлінних останків на вічний спочинок на цвинтар. Покійний був 34 роки священиком.

ПІСЛЯ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ РОЗГОРТАЄТЬСЯ ВИБОРЧА КАМПАНІЯ

У Маямі Біч цього тижня відбулася Республіканська Конвенція, а кілька тижнів тому відбулася така ж передвиборча Демократична Конвенція і тепер кандидати обидвох партій „повною парою" розгортатимуть виборчу кампанію. Президент Ніксон, республіканський кандидат на перевибір, у четвер 24-го серпня виступив у Чикаґо на конвенції Американського Леґіону, гостро критикуючи демократичну програму в справах оборони, яка в оцінці Президента здеґрадувала б Америку до другорядної оборонної потуги. У мішіґенській Ютиці, де Президент коротко зупинився в дорозі до Сан Дієго та опісля до Білого Дому на західньому побережжі в Сан Клементе, він потвердив своє неґативне становище до перевожування шкільних дітей автобусами з одного району в другий для інтеґрації шкіл та критикував у цій справі програму демократичних опонентів. Свою активну участь у виборчій кампанії почав уже також республіканський кандидат на перевибір віце-президент Спіро Еґню, відбувши в Маямі Біч пресову конфереенцію та заявивши, що він цим разом уже не думає грати ролю „сердитого кандидата". Тим часом демократичний кандидат сенатор Джордж МекҐоверн, який перед вибором на сенатора 20 років тому був професором коледжу, виступив на конвенції Американської Федерації Учителів у Ст. Пол, обороняючи право учителів публічних шкіл на страйк.

ОСТАННІ СЕСІЇ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ

Маямі Біч, Флорида. (М. Сосновський).—Точно о год. 10:47 вечора 22-го серпня президент Ричард М. Ніксон одержав вимагану більшість голосів на кандидата на президента ЗСА від Республіканської партії у виборах 1972 року. Хоч номінація президента Ніксона не була ніякою несподіванкою, то все таки, як тільки делеґація з Мізурі віддала свої голоси, що дало Ніксонові потрібну більшість, — учасники конвенції дали цьому фактові бурхливий вислів, демонструючи свою льояльність для Президента. По закінченні голосування виявилося, що за кандидатурою Ніксона віддано 1,347 голосів, а за кандидатурою конґресмена П. МекКлоскі — один голос. Щодо кількости, то це було у якійсь мірі повторенням голосування на конвенції у 1960 р., коли Ніксон дістав був 1,321 голос. У 1968 році на ковенції Ніксон дістав тільки більшість — 692 голоси, маючи проти себе десять противників, в тому губернатора Нелсона Рокефеллера (він дістав 277 голосів) і губернатора Роналда Ріґена (той дістав тоді 182 голоси).

На цьогорічній конвенції Ричард Ніксон фактично не мав опонента, а Нелсон Рокефеллер був тим, хто запропонував його номінацію на перевибір. Так само в таборі Ніксона знайшовся Роналд Ріґен, виконуючи функцію тимчасового голови конвенції.

Третя і четверта сесії Республіканської конвенції 22 серпня були цікавіші, порівняльно з понеділковими сесіями тому, що на цих сесіях, крім номінації і вибору кандидата на президента ЗСА, була справа плятформи партії і, що важливіше, справа формули визначування делеґатів на черговій конвенції. Як уже інформовано, упродовж кількох днів велися в цій справі затяжні дебати і спори між речниками ліберального і консервативного крил в Республіканській партії, що було однозначним з тривалим в партії антаґонізмом між т. зв. малими і великими стейтами. Домінування малих стейтів і консерватистів в Республіканській партії — давня і відома річ, але цим разом вона набрала особливої гостроти, маючи на увазі конвенцію 1976 року і чергового республіканського кандидата на президента ЗСА після закінчення каденції президента Ніксона, приймаючи за факт, що він виграє цьогорічні вибори. Комітет правил, в якому переважали консерватисти, схвалив формулу, яка поліпшувала процедуру визначування делеґатів і їх числа від кожного стейту, але все таки давала виразну перевагу малим стейтам.

За проєктом більшости, визначування числа делеґатів згл. т. зв. делеґатського бонусу, мало б відбуватися на основі ключа, стосованого в Колеґії електорів. На практиці це означає, що 10 південних стейтів на черговій конвенції матимуть число

(Закінчення на 3-ій стор.)

ЗСА — всупереч становищу сен. МекҐоверна — допомагатимуть далі Греції

Вашинґтон. — Державний секретар Вілліям Роджерс, промовляючи 24 серпня на зібранні Американсько - елленської Асоціяції для освіти й поступу в Атланті, Джорджія, — заявив, що Америка не використовуватиме своєї позиції, як союзницької держави Греції, щоб робити натиск на Грецію що до зміни її системи правління, бо це була б „найвища ароґанція сили", а тільки допомагатиме далі Греції, бо це лежить в інтересах грецького народу, Америки і світу. Державний секретар Роджерс признав, що демократична система „подає найкращі надії на осягнення духових і матеріяльних аспірацій всіх народів", але добавив, що рішення щодо системи правління мусять приймати самі окремі народи і Америка не має права ані змоги накидати милу їй систему іншим країнам. У Греції правлять від квітня 1967 року старшини, які перевели були військовий переворот, розв'язали парлямент, припинили різні конституційні свободи й урядують декретами. Тодішній лідер військового перевороту Георґ Пападопульос залишається весь час прем'єром: у Греції настав спокій і покращала матеріяльна ситуація, але лівиця веде на еміґрації сильну опозицію. Демократичний кандидат на президента сен. Джордж МекҐоверн в недавньому інтерв'ю, що його дав одному грецькому еміґрантському журналістові, заявив, що коли прийшов би до влади, то негайно припинив би всяку допомогу Греції. Державний секретар Вілліям Роджерс таврував ту заяву, як шкідливу для Америки і Атлантійського Союзу (НАТО) і заповів, що в найближчому часі у грецьких портах знайдуть пристановище спершу 6 нищильників з залогою 6.600 осіб та 3.100 членами їх родин.

Солженіцин засуджує Совєтський Союз за придушування вільної творчости й ОН за байдужість до оборони свободи

Стокгольм. — У приготованій для виголошення з нагоди признання йому в 1970 р. літературної нагороди Нобеля доповіді Олександер Солженіцин, видатний російський письменник - дисидент виступив із гострим засудженням затискування літературної і мистецької творчости комуністичним режимом у Совєтському Союзі і водночас із натавруванням Об'єднаних Націй, які відмовляються ставати на оборону поярмлених людей і народів. Доповідь О. Солженіцина була приготована для урочистости вручення признаної йому нагороди Нобеля, на яку він не зміг прибути з огляду на загрозу заборони його повернення до Совєтського Союзу. Плянована церемонія вручення цієї нагороди у Москві не змогла відбутися, бо совєтський уряд не дозволив на приїзд секретаря комітету нагороди Нобеля. У висліді доповідь Солженіцина надруковано тепер у річнину „Нагорода Нобеля 1971" і її текст передано для опублікування в пресі. У своїй доповіді Солженіцин зупинився в першій мірі на важкому становищі літератури в Совєтському Союзі і на переслідуваннях, що їх зазнали письменники за Сталіна і зазнають сьогодні. „Горе нації — стверджує Солженіцин — розвиток літератури якої порушується інтервенцією влади. Це не є тільки порушення затискування „свободи друку", це є закриття сердець народу розривання на клапті його пам'яті." В дальшому Солженіцин пригадав важкі роки сталінського терору, коли в концентраційних таборах загинули сотки письменників і мистців російського й інших народів СССР „Майже нікому з них не повелося повернутися — стверджує Солженіцин. — Ціла література залишилася — похоронена в забуття не тільки без могили, але й без білизни, голі, із числом витаврованим на пальці ноги". У своїй доповіді О. Солженіцин натаврував також Об'єднані Нації, як „неморальну організацію в неморальному світі", яка „заздрісно охороняє свободу деяких націй і занедбує свободу інших" і відмовляється досліджувати скарги про знущання над окремими людьми чи їхніми групами.

Владика Величковський відправив спільно із Владиками УПЦ й УКЦ молебень для учасників ЮМПЗ

„Вовча Тропа", Іст Четгем, Н.Й. (Телефоном від В.С.). — День 24-го серпня 1972 року залишиться пропам'ятним не тільки в історії Українського Пласту, але і в історії Екуменічного Руху серед українського народу. Владики двох наших Церков — Української Православної й Української Католицької в молитовнім єднанні із Владикою Мовчазної Української Церкви на рідних землях молилися в тому дні спільно за кращу Долю України. Згідно з програмою Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі в цей день від ранку до пізнього пополудня відбувалася історична теренова гра з участю понад 1 000 новацтва і юнацтва під гаслом „Пізнай і люби Україну". В час, як ця гра кінчалася, біля год. 5-ої по полудні, на Вовчу Тропу приїхав Владика-Страдник Мовчазної Української Церкви в Україні Кир Василь Величковський, який — після привітання його представниками проводу ЮМПЗ хлібом і сіллю — під'їхав до таборової церковці, де вже його чекали Митрополит Української Православної Церкви Мстислав і Єпископ Стемфордської Української Католицької Дієцезії Йосиф, який привітав Владику Величковського в імені всієї Дієцезії. Після поцілунків миру з Владиками Йосифом і Мстиславом всі три Владики приглядалися закінченню історичної теренової гри та церемоніям іменування пластових зірлиць та пластових скобів.

Після того усі три Владики правили спільний молебень в наміренні українського народу в сослуженні дванадцять священиків. Дияконували, здається вперше разом, оо. капеляни Пласту обох віровизнань. Після святої євангелії промовив Митрополит УПЦ й УАПЦ Мстислав, вітаючи Владику Василя Величковського, як мученика за віру і народ. Після соборного молебня промовляв Владика Мовчазної Церкви в Україні Василь, який у зворушливих словах передав нашій молоді привіт від їхніх братів і сестер на рідних землях, кажучи між іншим: Вітаю вас від української молоді, яка на рідних землях сумує і бореться. Вітаю вас, які живете тут у добрі й радості і при цьому не забуваєте про Україну і працюєте для неї. Під час промови сльози котилися по обличчі Владики Василя і його голос із зворушення заломлювався. В очах багатьох старших, пластунів і гостей, також блестіли сльози. Словами: Живіте для своєї нації. Благословляю вас і бажаю вам діждатися радісного дня воскресіння нашого багатострадального народу! — закінчив Владика Василь своє слово. Многоліттєвієм для українського народу і грімким трикратним „Слава!" Дорогому Гостеві з України та молитвою „Боже, нам єдність подай" закінчено цей історичний соборний молебень. Від'їжджаючи з Пластової Оселі через Велику Мазепинську Площу, Владика Василь благословив з авта зібрану на площі молодь, яка прощала його, віддаючи йому почесть своїми пластовими прапорцями і знаменами. Короткою зустріччю усіх трьох Владик з проводом ЮМПЗ при скромній вечері закінчено цей пам'ятний день ЮМПЗ.

Учасники Ювілейної Пластової Зустрічі відвідали вакаційні оселі

Союзівка, Кергонксон. — Біля три сотні пластунів з інших країн, які беруть участь у Ювілейній Міжкрайовій Пластовій Зустрічі на оселі „Вовча Тропа" в Іст Четгемі, минулої середи, 23-го серпня, в полудневих годинах відвідали цю виховно-відпочинкову оселю Українського Народного Союзу, захоплюючися її положенням, устаткуваннями та вигодами. Ранком того дня вони, подорожуючи шістьома автобусами та приватними автомобілями, відвідали українське поселення в Гантері, а після полудня оселю СУМ-и проводив командант зуСМА в Елленвіллі. Відвідинатрічі, майор Американської Армії Роман Рондяк в супроводі голови Крайової Пластової Старшини Павла Дорожинського та голови Організаційної референтури ЮМПЗустрічі мгра Зенона Корчинського. На Союзівці гостей зустрів управитель цієї оселі Володимир Квас, а від УНСоюзу привітав головний секретар д-р Ярослав Падох у товаристві головних радних Степана Гавриша та Дмитра Попадинця. Д-р Падох згадав, що саме на цій оселі УНСоюзу 20 років тому відбувся перший в Америці український пластовий табір.

В Гантері гостей зустрічали місцевий український „війт" Володимир Кобзяр та пані Наталія Макаревич. Гості відвідали церкву, музей, виставку Едварда Козака та мали сніданок у „Ксені". На оселі СУМА гостей привітав командант Виховного табору, який там тепер відбувається, Ананій Никончук, а від виховників проф. Зенон Саган. Павло Дорожинський представив провідників крайових делеґацій ЮМПЗустрічі, а привітання від пластунів виголосив д-р Я. Падох. Сумівці заповіли, що цієї суботи вони плянують відвідати Вовчу Тропу та бути на Ювілейній Пластовій Зустрічі, яка там тепер відбувається.

Спортові змагання і пластові гри виповнили три перші дні ЮМПЗ

Вовча Тропа, Іст Четгем, Н.Й. — Після торжественного відкриття Ювіленої Міжкрайової Пластової Зустрічі на Пластовій Оселі „Вовча Тропа" в неділю 20-го серпня, черговий день пройшов при незвичайно гарній погоді під знаком змагань із практичного пластування і пластових вмілостей, які перевели справно у юнаків курінь старших пластунів „Чорноморці", а у юначок курені старших пластунок і сеніорок „Ті, що греблі рвуть". Того ж дня по полудні відкрито мистецьку виставку, яка містить незвичайно цікаві й численні експонати роботи пластового юнацтва. Виставку відкрила голова мистецької комісії пл. сен. Люба Крупа. У вівторок ранком почалися спортові змагання, які розпочало слово Начального Пластуна, пл.сен. Юрія Старосольського. Змагання із легкої атлетики, спортових гор, плавання відбувалися впродовж цілого дня вівтірка і середи під проводом членів із куренів старших пластунів і сеніорів „Червона Калина". В середу 23-го серпня 300 учасників Ювілейної Зустрічі із Австралії, Арґентини та Канади виїхало автобусами під проводом пл. сен. Романа Рондяка, відвідати два великі сусідні українські ресорти — „Союзівку" та Гантер.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ЦЬОГОРІЧНОМУ ЛІТНЬОМУ СЕЗОНІ

Мюнхен (ВМВ) — У цьогорічному літньому сезоні Український Вільний Університет продовжував, як і в попередніх роках, свої семестральні виклади. Він також продовжував у цьому році Літні курси українознавства. Як на семестральних викладах, так і на Літніх курсах українознавства число слухачів було значно більше, ніж у попередніх роках, як це видно на фотосвітлині побіч.

Цьогорічні семестральні виклади почалися 1 липня вранці. Студентів і докторів привітав ректор УВУ проф. д-р Володимир Янів. По короткому накресленні історії УВУ він вказав на велику ролю, яку відігравав і тепер відіграє УВУ в українському національному, освітньому, культурному та науковому житті. Не зважаючи на тяжкі матеріяльні відносини, як також не зважаючи на такі ж тяжкі перешкоди у його існуванні як вогнища української вільної науки, що йому ставлять скриті і явні вороги, зокрема комуністи, він продовжує своє існування у своє друге п'ятдесятліття, яке почалося у цьому році. Закінчив ректор УВУ своє привітання закликом до студентів і докторантів, щоб вони від першого дня викладів взялися до пильної науки і успіхи своєї праці й знання предметів показали під час іспитів та ригорозів.

Український Вільний Університет у цьогорічному літньому сезоні мав около 50 студентів та около 15 професорів. Як професори, так і студенти були з різних країн поселення американського та европейського континентів. Виклади відбувалися на трьох факультетах—філософічному, економічному і правничому від 8:30 години вранці, з півтори годинною обідньою перервою, до години 5:45 пополудні. Студенти і докторанти приготовляються до іспитів у вечірніх годинах до пізньої ночі. Крім цього вони готуються до панелів на різні наукові теми, які відбуваються під час викладових годин, або й в годинах позавикладових.

В УВУ 7 серпня ц. р. почалися Літні курси українознавства. Курсантів привітав ректор УВУ проф. д-р

Частина учасників літніх курсів українознавства в УВУ

Володимир Янів та виголосив довшу доповідь про культурно - освітній та науковий стан в Україні і діяспорі, вказуючи при тому на вартість курсів українознавства взагалі, а Літніх курсів українознавства в УВУ зокрема. Школи українознавства та різного роду літні курси українознавства, казав д-р Янів, повинні готовити майбутніх кандидатів на студентів УВУ. Чотирорічні студії в УВУ мають дати українській молоді те знання, якого вони не мають в університетах, у яких вони студіюють філософічні та філологічні, чи історичні дисципліни у країнах свого поселення з поминенням правдивих відомостей про Україну, її мову, культуру та літературу.

На Літні курси українознавства приїхала молодь з

(Закінчення на 3-ій стор.)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ясний поділ – ясний вибір

Вже шість тижнів тому, коли відбувалася в Маямі Біч крайова Конвенція Демократичної партії, виявилось, що між Демократичною і Республіканською партіями і їх кандидатами будуть у цьому році такі виразні й чіткі різниці, що виборцям легко буде рішатися, як голосувати. Хоч демократичний кандидат на президента, сенатор Джордж МекГоверн, відкликав деякі й злагіднив деякі свої програмові гасла та обіцянки з часу кампанії у правиборах, більшість його принципових програмових заповідей таки включено до партійної виборчої платформи: заяву про „негайне й безумовне" закінчення В'єтнамської війни, легалізацію абортів, „автобусування" як засобу шкільної інтеграції, редукцію оборонного бюджету, радикальну зміну податкової системи, удержавлення медичної служби і т. д. Хоч під кінець демократичної конвенції маніфестовано єдність партії заявами солідарности кількох суперників МекГоверна, ніхто не має сумніву, що та партія поділена і що надто ліві програмові гасла МекГоверна відштовхують багатьох демократів. Зокрема, постанова щодо „автобусування" відштовхує традиційно демократичний Південь Америки, консервативний у расовій проблемі.

Поминаючи момент повної гармонії, єдности і гладкости у прийманні постанов Республіканської конвенції, її платформа і промова Ричарда Ніксона ще яскравіше підкреслили розбіжності, що існують між обома великими американськими партіями. Заклик Ніксона до „розчарованих" демократів і невдоволених безпартійних засновується на твердженні, що Демократичну партію захопила цього року група лівих радикалів. У противагу всьому тонові й настрсєві Демократичної конвенції — Республіканська конвенція підкреслювала традиціоналізм, патріотизм і потребу реформ із тривким збереженням наявної державної системи. Найважливішим, мабуть, моментом у промові президента Ніксона було ствердження, що ні комуністична, ні соціалістична, ні на половину соціалістична й на половину вільна система, що існують в різних країнах світу, не дорівнюють у своєму практичному діянні американській системі. І коли говорити про зміни, про реформи, потрібні Америці, то — за словами Ніксона — „не йдеться про те, чи мають бути зміни, чи взагалі не має бути їх, тільки про те, які зміни можуть діяти, а які не всилі діяти".

Питання політичного реалізму — це теж одна з основних різниць двох американських великих партій, суперницьких у цьогорічних виборах. Хоча сенатор Джордж МекГоверн не вніс до офіційної партійної платформи своєї попередньої обіцянки, що коли він стане президентом, то кожний громадянин Америки, старий чи молодий, білий чи чорний, чоловік чи жінка, дістане по 1.000 долярів, — президент Ніксон вказав на нісенітність такого проєкту, який разом з подібними іншими обіцянками — збільшив би державний бюджет на нових 144 більйони долярів. Хоч це неначе узаконена традиція, що у передвиборчому часі партії і кандидати неначе переліцитовують одна одну в обіцянках виборцям, у цьому році дійсно, як ствердив Р. Ніксон, демократи обіцяють „усім усе", дармащо виконати ті обіцянки можна тільки накладенням велетенських нових податкових тягарів на американського громадянина.

Нема сумніву, що демократи, як і республіканці, Дж. МекГоверн, як і його оконенти з консервативного крила Демократичної партії, і Р. Ніксон та члени Республіканської партії з різних її крил і груп, — всі вони на однаковому рівні добрі американські патріоти. Величезна більшість Демократичної партії напевно не солідаризується з тими лівими їх цьогорічними молодими довговолосими одноодумцями, які були в Маямі Біч американський і вивішували прапор В'єтконгу, які обкидали найгіршими словами делегатів і делегаток, що йшли на конвенцію Республіканської партії, демонструючи такими методами свою опозицію. Сенатор Джордж МекГоверн напевно не є їм вдячний, бо здорове американське суспільство розрізняє хоч би найбільш контроверсійні ідеології та політичні програми від авантурництва невідповідальних елементів.

Обидві конвенції відрізнялися своїм зверхнім виглядом і своїм змістом. В обох було чимало прикметної вже й традиційної для таких конвенцій театральщини, та коли відмежувати її від сутньої програмової частини, то залишаться виразні різниці. Опозиційна партія і її кандидат у кращій ситуації, бо можуть дозволяти собі на таке, чого не може говорити урядуючий президент. Але рішають не міцні слова, не красномовні фрази, а віра в добру справу і розум. Гармонійне поєднання патріотичного ідеалізму з державно-адміністраційним реалізмом — суть мудрої державної політики і суть здорової американської системи.

Республіканська платформа

Американські політичні партії не мають тривких програм, за зразком політичних партій у Західній Европі. Зате щочотири роки партійні конвенції, які вибирають кандидата на президента в осінніх виборах, схвалюють „платформу", яка формує політичну філософію партії у даному моменті і займає становище до всіх проблем, ставлячи партійною програмою на найближчих чотири роки. Схвалена 21-го серпня ц. р. в Маямі Біч платформа Республіканської партії складається з двох основних елементів: підкреслювання і прославлювання успіхів республіканського уряду Ричарда Ніксона в останніх чотирьох роках та гострого критикування характеру, цілей і програмових гасел Демократичної партії та її кандидата, сенатора Джорджа МекГоверна. Ця власне суть республіканської платформи, схоплена в досить широкому „Вступі".

„Ніякі американці раніше не мали яснішої думки. Вибір існує між походом уперед від драматичних осягів до передбачених нових осягів і між завертанням назад до примарного часу, в якому насправді пригашено смолоскип вільної Америки у кризі насильства і протестів..."

Після змалювання похмурого образу відносин в Америці чотири роки тому, стверджується, що тоді „мільйони американців неначе загубили свій шлях..." „Так було, коли наша партія прийшла до влади. Тепер, чотири роки пізніше, нове лідерство з новою політикою і новими програмами відбудувало розсудок і порядок і надію... Республіканська партія бачить чверть більйона американців у мирі й добробуті, як ніколи раніше, націю сильну й справедливу, як ніколи раніше. Це те надійне Завтра, до якого ми рішені йти у згоді з мільйонами розчарованих демократів і стурбованих незалежних, які не будуть і не хочуть брати участи у конвульсійному скоку наліво крайової Демократичної партії".

Республіканська платформа кількакратно й послідовно підкреслює крайній лівий характер Демократичної партії під проводом її президентського кандидата. „Суперництво не йде тепер між двома великими американськими партіями, як ми їх знали в минулих роках, бо у цьому, 1972-му році Демократичну партію захопила радикальна кліка, яка глузує з минулого надії і опоганила б її майбутнє..." Тому Республіканська партія „запрошує наших стурбованих приятелів з інших політичних організацій об'єднатися з нами у коаліції для поступу..."

В дальшому платформа розглядає в окремих уступах окремі ділянки політики. На першому місці найбільше уваги присвячується „Закордонній політиці".

Широко розглядається В'єтнамську війну й підкреслюється бажання Уряду закінчити цю війну мирним порозумінням, з відкиненням принизливої для Америки вимоги капітуляції, якою є комуністична вимога, щоб Америка допомогла комуністам прийти до влади у Південному В'єтнамі. „Будемо переговорювати, але не благати".

Заявляється прихильність до принципового права всіх людей еміґрувати, куди хочуть, і у цьому зв'язку підтримується право жидів еміґрувати з СССР. Заявляється дальшу підтримку Ізраїлеві у збереженні його державної незалежности й заповідається дальші зусилля, щоб Ізраїль і араби мирно поладнали свій спір.

Проголошується опозицію супроти всяких „деспотичних систем" і підкреслюється вірність Америки принципам людських прав, „що заявлено совєтським лідерам під час дискусій Президента у Москві".

Декларується союзницьку вірність державам-членам Атлантійського Союзу (НАТО), признається дальше існування „основних розбіжностей" в ідеологіях Америки і комуністичного Китаю, з яким, проте, розпочато „одверті дискусії". Таврується підривну роботу, що її веде Куба в інших країнах.

У цілому тому огляд закордонної політики Республіканської партії підкреслюється потребу зберегти Америку сильною та активну ролю Республіканського уряду у запевненні світової тривкого миру.

В уступі „Оборона" стверджується, що „мілітарна слабість не є дорогою до миру, — вона є запрошуванням до війни". В уступі „Праця, інфляція й економіка" вичисляються заходи Уряду для боротьби проти інфляції й безробіття, але й признається, що реформа податкової системи мусить продовжуватися. „Впродовж найближчої сесії Конгресу будемо старатися за ведення такої податкової політики, щоб облегшити податки від реальності й повести таку податкову реформу, яка справедливо розкладала б тягар податкових внесків".

У ділянці „Реформа суспільної опіки" партія відкидає принцип, що Уряд повинні забезпечити за „гарантований" прибуток громадян. Партія відкидає принцип, що держава обов'язана опікуватися всіма людьми, без уваги на те, чи хто хоче чи не хоче сам дбати за себе й свою родину. Щодо „Шкільництва", то платформа займає рішуче становище проти примусового „автобусування", як єдиного способу расово балансувати шкільних дітей. Признається теж потребу рятувати стану, при якому приватні власники реальностей мусять тепер нести найбільший тягар утримування шкіл.

Дальші окремі уступи Платформи мають такі заголовки: „Розвиток громад", „Довкілля", „Опіка над здоров'ям" (партія висловлюється проти так званої „соціалізації медицини", але за зменшення тягарів недужого у випадку поважної й довготривалої недуги), „Діяння правосуддя", „Зловживання наркотиками", „Людина й Уряд", „Рівні права для жінок", „Молодь", „Робітництво" й „Висновки".

Платформа пішла назустріч принципові робітничих спілок, визнавши колективні договори праці за найкращу гарантію прав робітників. У проголошеному в „Н.И. Таймсі" тексті Платформи пропущено багато ухвал і тому зазначено, що це тільки „вийняток" з прийнятої Платформи. Пропущено також відношення до національних груп. Насправді, Комісія Платформи переслухала представників 10-ти національних груп в Америці, між ними поважне представництво американських українців і прийняла окрему постанову про сприяння „зберіганню національної спадщини", в розумінні плекання культури й інших самобутніх прикмет окремих етнічних груп в Америці, які повинні затримати свою етнічну, чи пак національну окремішність. В статуті партії признано постійне місце у партійній Екзекутиві, в Крайовому Комітеті Республіканської партії, кожночасному голові Крайової Республіканської Спадщинної Ради.

Д-р Іван Головінський

Психологічні аспекти зловживання наркотиками

(2)

Щоб зрозуміти, чому наркотики впливають від'ємно на поведінку людини, і які є їх наслідки, слід звернути увагу на нормальне функціонування центральної нервової системи. Згідно із твердженням сучасних невропсихологів, як, наприклад, Лурія, Гебб, Анохін і Рімленд, правильне функціонування центральної нервової системи залежить від взаємної співдії так званої збуджувальної (excitatory) і повздержуючої (inhibitory) системи.

Хемічні складники в наркотиках відіграють власне таку ролю, що деякі з них збуджують, інші сповільнюють нормальні реакції нервової системи.

Хемічні складники в наркотиках впливають на хемічні складники, які в нормальному стані знаходяться в нервовій системі людини. Сама ж нервова система функціонує в той спосіб, що нервові імпульси передаються т. званою біохемічною енергією. Згадані хемічні складники виділяють нервові клітини, а їх роля полягає в тому, що вони підсилюють або притуплюють дію синапсів (нервових вузлів). Ці складники називаються невро-гормонами, і найбільш відомими серед них є серотонін та ацетилхолін. Опубліковані наукові докази виявують, що деякі наркотики, а в першій мірі ЛСД, негативно впливають на серотонін, витворюючи патологічні процеси.

З того, що сказано раніше, виходить, що прикметою функціонування організму, а можна б сказати прикметою самого життя, є рівновага поміж рухом і спокоєм, дією і відпочинком. Історія дає багато доказів, як люди шукали різних форм виявів свого темпераменту. Племінні танці і гри у примітивних народів, а забави, спорт і змагання в сучасному є власне тими засобами, які людина застосовує, щоб заспокоїти свої бажання дії і руху.

В додатку до фізичного способу збуджування організму відомі також такі загально поширені засоби, як куріння тютюну чи вживання алкоголю.

Хоча тютюн та алкоголь не зачислені до наркотиків, із психологічної точки зору вони діють так, як наркотики, бо збуджують чи присипляють центральну нервову систему. Суть в тому, що так, як наркотики, також тютюн і алкоголь можуть стати навиком. Важливе те, що молоди ті сами, себто людина чи вона курить, п'є чи зажиє наркотики, робить це тому, що їй не вистачає сили волі побороти злий навик.

Як відомо, питоменним для вдачі молоді є бажання заперечувати вартості старшого покоління, бажання задоволити цікавість, нахил до пригод, бажання імпонувати ровесникам, як також нахил до шукання містики.

Усі ці прикмети спричиняються до того, що молодь легко піддається під впливи своїх одчайдушних ровесників. Часто перші „експерименти" із наркотиками подібні до перших кроків у курінні тютюну, себто щоб заспокоїти свою цікавість і щоб пописатися своєю „мужністю" перед ровесниками. Одначе, не всі, що „експериментують" марихуаною „стають наркоманами. Слід пам'ятати, що наркоманами стають ті, які мають захитані характери, звичайно ті, які, будучи дітьми, виростають без позитивного родинного оточення.

Правда, трапляються випадки, що стають наркоманами молоді люди, які вийшли із здорових родин, але це звичайно психічно незбалансовані особи. Певна частина університетської молоді, головно вихована в атеїстичному дусі, шукає в наркотиках містичних переживань, заживаючи власне таких наркотиків, які викликають галюцинації.

Це власне ті молоді люди, які відчувають духову порожнечу, відчуження серед масовотехнологічного суспільства. Вони безкритично читають твори Гайдеггера та Сартра і захоплюються ідеями нігілізму і безнадійності. Такі відомі сучасні психологи як Еріксон і Рідмен власне й твердять, що сучасне психологічне лихо в значній мірі треба приписати на рахунок почуття самітности і відчуження. Будучи вихованими в атмосфері атеїзму і повної релятивности, ця молодь шукає чогось нового. Не маючи релігійних підстав, вона шукає містики в ЛСД і галюцинаціях.

На закінчення слід коротко звернути увагу на те, що повинні робити батьки і виховні організації, щоб охоронити молодь від погубних впливів наркотиків.

В першу чергу слід пам'ятати, що об'єктивне знання і інформація є найкращим засобом запобігати небезпеці. Це вимагає, щоб батьки та виховники самі були докладно поінформовані. Ніщо так не відпихає молодь від порад старших, як коли ті поради необ'єктивні, а навіть часто засновані на браку інформації. Тільки об'єктивна інформація осягне те, що молодь буде старшим довіряти і зрозуміє ту небезпеку, яку приносять із собою під фізичним та психічним оглядом різні наркотики.

Часом можна у нас почути голоси, що, мовляв, не слід писати інформативних статтей на тему зловживання наркотиками, бо такі статті можуть спонукати молодь до „експериментів" із наркотиками.

Такі твердження виявляють, що ті, хто їх висловлює, незорієнтовані, які „інформації" молодь одержує від своїх ровесників і на які небезпеки вона виставлена. До того ж у ЗСА, де немає цензури, діти і молодь завжди мають інформації через радіо, телевізію, кіно, журнали і часописи. Ця інформація, часто цілковито неінтерпретована, мимоволі доходить до дітей, і то в такому віці, коли вони рівнем свого духового розвитку абсолютно незрілі, щоб її відповідно зрозуміти.

В теперішній час майже неможливо зберегти молодь наївною і в такий спосіб охоронити її від погубних впливів. Лишається єдина можливість подавати об'єктивну інформацію і інтерпретувати її в дусі загальноприйнятих етичних засад.

Іншим виховним засобом, найлегшим для зрозуміння, але найтяжчим для виконання є добрий приклад. Я не думаю тут суґерувати, що в нашому суспільстві є батьки чи виховники, які зловживають наркотиками, одначе, є багато таких, які демонструють перед молоддю брак сильної волі, надмірно курячи чи заливаючись алкоголем. З психологічної точки зору ті самі мотиви діють, коли хтось надмірно курить чи заживає алкоголь або курить марихуану чи зловживає наркотиками. В одному й другому випадку брак сильної волі, щоб побороти нахил до шкідливого навику.

Як бачимо, проблема зловживання наркотиками зводиться до виховання стійких характерів у дитинстві і ранній молодості. Це, одначе, дуже скомпліковане питання у нашому скомплікованому суспільстві. Треба взяти до уваги, що проблеми виховання, крім різниць зумовлених ростом і розвитком організму, різняться також в залежності від того, чи живемо в основному у примітивному, аграрному чи технологічному суспільстві. Суспільство, в якому народилась і виростає наша молодь, не тільки технологічне, але також багатокультурне і багатомовне, а ці чинники ще більше комплікують виховні проблеми. Обговорення цих проблем може бути темою окремої статті.

З НАШИХ БУДНІВ

З ювілею на ювілей

На Ювілейну Міжкрайову Пластову Зустріч на Вовчій Тропі автор цих рядків вибирається в цю неділю, 27 серпня, не як звичайна собі публіка, а майже урядово, як представник преси, репрезентуючи такий поважний журнал, як „Лис Микита". Цим почесним відрядженням наділив мене шефредактор нашого журналу, Едвард Козак-Еко, що був примушений передчасно залишити своє місце постою в Гантері й поквапно відїхати до Детройту, з причин від редакції незалежних (весілля в родині).

До того ж тут ще виникла проблема, сказати б, куртуазійного характеру... Як відомо, редактор „Лиса Микити" є сам цього року ювілятом, і то рівно на десять років старшим за Організацію Української Молоді „Пласт". Крім цього він раховує себе активним членом славного пластового загону „Червона Калина". А це могло б привести до так званого поміщання ювілятів: а повно Ека на Вовчій Тропі деякі завзяті „калиняки" могли б зробити маніфестацію на його честь і замість засівати „Многая літа" Нагальному Пластунові, д-рові Ю. Старосольському, — привітали б многоліттєм свого достойного Братчика... „Забагато два грибів в одному борщі", — сказав Еко і, щоб уникнути двозначної ситуації, вислав на Вовчу Тропу особу, так би мовити, невтральну, — і не пластуна, і не ювілята.

Якщо ми вже при одній про нового і милостиво нам пластуючого Нагального Пластуна, то тут зразу впадає у вічі знаменний факт, що пластове привітання відібрала д-ра Юрія Старосольського в неділю, 20-го серпня, голова Головної Пластової Ради, пл. сен. Ольга Кузьмович... Що це воно за знак? — питають деякі земляки. Чи це дакина модному вічевольному жіночому рухові, чи поворот до історичних часів володарювання св. Княгині Ольги, або ще далі в глибину віків, — до епохи матріярхату?.. А якщо від нова матріярхальної ідеї здає життьовий іспит в Пластовій Організації, то чому б не застосувати її на ширшій громадській базі, скажемо в УНРаді чи в системі Українського Конґресового Комітету Америки, — питання, що стає особливо актуальним у зв'язку з 11-им Конгресом УККА в жовтні ц. р.

Так чи так, вся дотеперішня, шістдесятирічна діяльність Організації Української Молоді „Пласт", включно з її многолюдною Ювілейною Зустріччю на Вовчій Тропі, є живущим доказом, що справді „Пластова Ідея завжди жива", — не зважаючи на те, що так багато добрих Пластунів передчасно відійшли від нас на Вічну Ватру...

Ікер.

НА ШЛЯХУ ФРАНКО-УКРАЇНСЬКОЇ СПІВПРАЦІ В КАНАДІ

Квебек (ОУПС). — Паралельно з проєктом „Уксор" у справі українсько-французької культурної співпраці в Канаді збоку української молоді, проходить франко-українська інтелектуальна співпраця в цій країні. Заходами проф. К. Біди з Оттавського університету видано цінну книжку „Поезія сучасного Квебеку" (Українські переклади" (Монтреаль 1968). У серпні ц.р. у видавництві найстаршого квебекського університету Ляваль вийшов науковий збірник за редакцією проф. А. Дороїона, в якому взяв участь проф. Яр. Рудницький статтею про топонімічну мозаїку західної Канади, в якій подано приклади українських географічних назв у Канаді таких, як Шипинці, Олеськів, Шевченко й ін.

Проф. д-р Василь Лев

На маргінесі наукової конференції УВУ

(З приводу симпозіюму УВУ в жовтні 1971 р.)

(2)

Д-р Борислав Білаш у дуже цікаво опрацьованій доповіді про „Канадизми в українській мові", на особисто зібраному матеріялі представив шкідливі впливи англійської мови на українську старших, а головно новоприбулих емігрантів з України до Канади. Він ствердив повільну затрату чистоти української мови під впливом обставин щоденного життя. (Важко, напр., вишукати слово на „паркувати" авто). Українське суспільство, передусім з високою освітою, повинно боротися проти таких впливів. На це потрібний спеціальний журнал, в якому поміщувалося б такі проблеми і способи зберігати чистоту рідної мови.

Тематику мовознавчих доповідей обговорювано раніше на засіданнях і на сходинах наших наукових установ НТШ й УВАН, та деяких з інших аспектів. Одначе ця тематика актуальна і потребує нових обговорень і дискусій із постановами.

На жаль, не прочитали своїх доповідей Василь Ящук, через недугу, Роман Кухар, Яр Славутич, Ярослав Рудницький. Хоч я раніше відкликав свою доповідь, тому що приготовив літературознавчу, поміщено заголовок її у списку доповідей.

Непрочитану в програмі доповідь виголосив д-р Яків Гурський п. н. „Наголос у прізвищах на -енко". Автор покликається на дотепер друковані праці на цю тему (напр., Василя Сімовича, Юліяна Редька та ін.) і старається остаточно встановити наголос прізвищ на -енко, коригуючи деякі несітхідності попередніх дослідників. Та це не легко встановити з огляду на нашу розсіяність у чужому морі — в вільному світі, режимні закони в УССР та льокальні навики мовляв „освячені" радше привичками, ніж традицією. В висліді дискусії пропоновано припятити цьому питанню окрему конференцію із запрошенням учасниками вимічерпними тезами проблеми.

В літературознавчій секції заслухав я такі доповіді:

Д - р Богдан Романенчук: „Українська літературна критика в вільному світі за останнє чверть сторіччя". Доповідач, до речі не яломи УВУ, дав перегляд праць, що відносяться до літературної критики, аналізуючи підхід авторів до цієї витонченої ділянки літературознавства, що вимагає основного знання предмету, тенкої і знання світової літератури, об'єктивности й чіткого, рішучого вирішення в оцінці літературного твору. Підсумовуючи огляд та аналізу цієї проблеми, доповідач ствердив переважно правильний підхід до літературної критики наших літературознавців, за деякими тільки вийнятками критиків, що керуються деколи однобічним, особистим підходом до розгляду літературного твору.

Д-р Олександра Копач у доповіді „Деякі риси української прози 60-их років" вказала на ідеологічні, виховні й етичні елементи в літературній прозовій продукції 60-их рр., звертаючи головну увагу на виховну сторінку літературних творів, що мають показувати шкільний, молодший і старший нашій молоді шлях до правильного розуміння національно - державницького і майбутнього громадського життя.

Д-р Євген Федоренко прочитав цікаву доповідь п. з. „Стилеві шукання Михайла Коцюбинського". Він дуже докладно й логічно накреслив фази розвитку літературної творчости М. Коцюбинського від етнографічного реалізму до, європейської міри, модернізму. Доповідач представив теж способи застосування цих стилів у розвитку творчости Коцюбинського й інші літературні впливи не поодиноких письменників, а й, передусім, модернізму.

У моїй доповіді „Богдан Лепкий як літературознавець" накреслив я з частини моєї монографії про Лепкого головні шляхи його в ділянці літературознавства, як автора досьогодні ще вартісної „Начерку історії української літератури", літературних компендія та літературних інтерпретацій до видаваних ним творів численних українських класиків XIX ст., а також редактора 5 - томового видання творів Тараса Шевченка, можна сказати, першого критичного видання усіх писань Шевченка. Лепкий знаний також як автор критичних оглядів чужих літературних творів, досконалого перекладу „Слова о полку Ігоревім" на польську мову, видавець антології української літератури, поезії та прози, автор спогадів про великих сучасних письменників його приятелів, як Франко, Стефаник, Вл. Оркан і ін.

Підсумовуючи огляд тільки вислуханих мною доповідей із мови та літератури (фізична неспроможність вислухати всі доповіді, до речі не з ділянки моєї спеціяльності), доводиться ствердити з присмністю гарні осягнення наших науковців, хоч молодшого, а то й зовсім молодого віку, ніж я і мої товариші, професори УВУ, їхнє велике зацікавлення українською культурою, їх критичний та аналітичний підхід до проблем мови, їх страх і журбу за те, що дехто з них живуть далеко від більших скупчень інтелектуалів. Це треба привітати з великим признанням і з надією, що вони, знаходячи співдію із старшими науковцями українцями, прийдуть на зміну. Тому бажаємо їм успіхів у їхньому запалі до наукової праці, вірному промоційній докторській присязі. Їх усіх бажаємо бачити членами наукових секцій і комісій Наукового Товариства ім. Шевченка та Української Вільної Академії Наук. Вони продовжуватимуть працю давніших науковців, ще на рідних землях і, дай Боже, повернуться на рідні землі продовжувати діло попередників, передусім у рямках Наукового Товариства ім. Шевченка, що через рік святкуватиме своє століття, й Української Академії Наук, заснованої у відновленій Українській Державі 1918 року.

ПІСЛЯ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ РОЗГОРТАЄТЬСЯ ВИБОРЧА КАМПАНІЯ

(Закінчення з 1-ої стор.)

делеґатів збільшене на 70 відсотків, в той час, коли число делеґатів північних і східніх стейтів буде збільшене всього на 53 відсотки. Намагання досягнути компромісу не увінчалися успіхом і справа найшлася на конвенції, де була дебатована і остаточно вирішена в користь консервативної більшости, речником якої був голова Комітету правил, Біл Крамер, 910 до 434 голосами. Поправку до проєкту більшости вніс конгресмен Вільям Штайґер з Висконсин, пропонуючи досить скомпліковану схему розподілювання делеґатів по стейтам, враховуючи не тільки вислідй голосування на президента, але також на сенаторів, конґресменів і ґубернаторів. У висліді пропозиції Штайґера навіть ті стейти, в яких республіканський кандидат не дістав би більшости, але які вибрали б республіканського ґубернатора, сенатора чи конґресмена — мали б автоматично право на „делеґатський бонус". Головним арґументом Штайґера і всіх, які в дискусії його підтримували, було те, що треба зреалізувати на практиці гасло про „відкриті для всіх двері до Республіканської партії", а також, щоб перетворити Республіканську партію в „партію більшости", враховуючи сприятливу на сучасному періоді ситуацію в краї.

За формулою Штайґера голосували делеґації з Конектикат, Мейн, Масачусетс, Міннесоти, Ню Джерзі, Ню Йорку, Огайо, Пенсильвенії, Ровд Айленду та Айови. Делеґація з Ілиной, речник якої сенатор Чарлс Персі (про нього говорять як про кандидата на президента від ліберального крила на конвенції 1976 року), був оборонцем великих стейтів й ідеї збільшення числа їхнього представництва, поділилася при голосуванні, віддаючи тільки вісім голосів за формулою Штайґера. Цю формулу піддержав також губернатор Рокефеллер. Проти неї виступав губернатор Ріґен.

Дебата над проєктом Комітету правил була фактично одинокою того роду дебатою на конвенції, яка виявила розбіжності всередині Республіканської партії. Речники змін, зокрема прихильники формули Штайґера, заповіли, що справу передадуть до рішення судовим чинникам. Промотором цієї акції є республіканці, головно молодші, згуртовані у т. зв. „Ріпон Совасті", дослідній республіканській групі, осідок якої є в Кембридж, Масс., і яка видає власний журнал „Ріпон форум", в якому обговорюються всі поточні партійні справи. Завдання „Ріпон Сосасті" є створювати „форум для духа критицизму, іновації і незалежного самостійного мислення в Республіканській партії".

Проєкт платформи конвенція прийняла з однією незначною зміною.

Опоненти президента Ніксона

На республіканській конвенції президент Ніксон мав двох опонентів — конгресмена з Каліфорнії П. МекКлоскі та конгресмена з Огайо Дж. Ашбрука. МекКлоскі був речником не стільки лібералів, як сторонників безумовного замирення у В'єтнамі (т. зв. голубів). На цій базі він вів свою кампанію у правиборах і навіть одержав у Ню Мексико 6% голосів, що вможливило йому дістати один голос на конвенції проти президента Ніксона. Тут у Маямі він виразно симпатизував з против'єтнамськими демонстрантами, головно з організацією „В'єтнамські ветерани проти війни".

Конгресмен Ашбрук був знову речником крайніх консерватистів. Проти Ніксона він виступав тому, бо вважав, що Ніксон відійшов з позицій консервативних і прихилився до ліберального крила в Республіканській партії. Ані Ашбрук, ні МекКлоскі не були речниками поважнішого числа республіканців і їхня кампанія проти Ніксона мала відносно вузьку базу та характер індивідуальної акції.

Протестаційна акція

Заповіджена протестаційна акція різними групами неделеґатів, які прибули до Маямі, була частинно здійснена 22 серпня, коли більша група зіппісів, числом біля 500 осіб, почала атакувати фізично і словно делеґатів, нищити авта, демолювати будинки. Тільки у висліді енергійної поліції, яка арештувала 212 учасників демонстрації, вдалося не допустити до серйозніших пошкоджень майна і людей.

Демонстрували також члени організації „В'єтнамські ветерани проти війни", але їх демонстрація перед головною республіканською кватирою мала мирний характер. Мирною була також демонстрація вечером перед конвенційним готелем. Треба відзначити, що між поліцією і керівниками демонстрантів було домовлення про місця і характер демонстрації. Частина, однак, молодих демонстрантів, головно зіппісів, не визнавала цього домовлення і намагалася стосувати насильні методи.

Наступні групи були активні в демонстраційній акції в Маямі: Коаліція маямських конвенцій, В'єтнамські ветерани проти війни, Маямська жіноча коаліція, Народна коаліція за мир і справедливість, Зіппівська фракція Молодечої інтернаціональної Партії та менші студентські групи. Для цих груп було відведено парк Флямінґо, де цим разом зібралося яких 8.000 демонстрантів.

Для протидії недалеко Флямінґо парку стаціонували відділи Національної ґвардії, які разом з маямською поліцією охороняли Конвенційну залу, а також головніші приміщення Республіканської партії. На поготівлі були спеціальні військові частини.

Президент Ніксон у Маямі

Президент Ніксон прибув до Маямі 22 серпня у пополудневих годинах. Для відзначення його прибуття на аеродромі була влаштована численна маніфестація, в якій прийняли в першій мірі групи молоді, які прибули з ініціятиви партії на конвенцію до Маямі і які включені в акцію „Молодь за президента Ніксона".

Того ж дня вечором в Маямі Стадіюмі відбулася розваґова зустріч молоді з участю понад 5.000 молоді. На цю зустріч прибув президент Р. Ніксон, використовуючи цю нагоду для зустрічі з молодими, які в цьому році вперше мають право голосувати.

Дотримуючися встановленого звичаю, президент Ніксон як кандидат на президента на чергову каденцію, не брав участи в нарадах конвенції і виступив тільки з програмовою промовою, приймаючи номінацію на перевибір.

З НОВИХ ВИДАНЬ

СЛОВО ЯК МОГУТНЯ СИЛА

Слово в кожній сфері життя виявляє велику силу почуття радости чи смутку. Воно є могутньою зброєю людини не тільки як спосіб порозуміння, як соціяльний чинник, без якого не може існувати суспільство, але й як чинник емоційний, що збуджує відповідний до сфери життя настрій, заполює своєю вогненною силою переживання людського духа.

І тут слово виходить за межі лише граматичної форми, воно обіймає собою мову взагалі. Таким чином, слово — це мова, що протягом історії проходить процес розвитку від конкретних понять до абстрактних, від примітивної культури до вищого ступеня матеріяльної й духовної культури, до складних понять, до більш абстрактних категорій мислення.

На тему слова недавно вийшла у видавництві Науково-Богословського Інституту УПЦ в ЗСА праця Гната О. Діброви під назвою „Сила слова". Ця праця побудована на численному історичному і науковому матеріялі, яким ілюструється могутня сила слова, що проходила ті чи інші етапи розвитку, як і суспільне життя.

Крім кількох вступних відомостей про значення слова взагалі, автор переходить до найдавніших часів християнства, присвячує окремий розділ „Слово пророків, апостолів і св. Отців Церкви", цитуючи зразки мови пророків, апостолів і св. Отців Церкви (Мойсея, Іова, Ісаї, Данила, Малахії, ап. Павла, Іоана Золотоустого, Григорія Богослова, бл. Августина, Саванароли, Томи Кемпійського, Мартина Лютера, Івана Вишенського та митр. Василя Липківського). Всі вони своїм словом збуджували душу людини, з запалом закликали до здійснення їх ідеалів. Тут автор відзначає значення морально-емоційної й психологічної чинности слова. А пророки й апостоли „сягають в одвічні глибини людського і навіть надлюдського буття, розкривають і таврують зло, неправду, дикі пристрасті..., кличуть людину любити Бога, славити Його і співати Йому осанна на віки вічні".

Далі йде розділ „Слово ораторів, мужів держави й суспільства", де, почавши від давньої Греції (Сократ, Демостен) і Риму (Цицерон), згадуються мужі Европи (Ж. Ж. Руссо, Бонапарт, Петлюра та ін.) з підкресленням їх феноменального дару слова.

Далі автор переходить до поетів і публіцистів в розділі „Слово мистців і публіцистів", почавши від Гомера та його „Іліяди" й „Одисеї", наповнених „любов'ю і ненавистю, радістю і стражданням, героїзмом і трагізмом життя героїв", кінчаючи Шевченком і Лесею Українкою, яких слово було „єдиною зброєю" в боротьбі за кращу долю українського народу.

Не обминув автор і таких письменників і поетів, як: Данте, Шекспір, Байрон, Гете, Гайне, Шіллер, Гюго, Марк Твейн, Вітмен, Гоголь, Достоєвський, Лев Толстой, брати Тобілевичі, Заньковецька, Микола Зеров, ранній Тичина та ін. Всі вони виявили велику майстерність слова, яким полонили душі читачів.

Окреме місце в книзі Гната Діброви займає розділ „Дотеп, комізм у фольклорі і літературі", де сила слова „творить іскристий сміх, сатиру, спричиняє живість, веселість". Тут визначне місце у нього займають: О. Стороженко, С. Руданський і О. Вишня.

А найпоширенішу форму сатири автор вбачає в байках Езопа, Крилова, Глібова й Гребінки.

В розділі „Крилаті слова" автор наводить слова видатних мужів, філософів, поетів або вислови народів і рас, як, наприклад: „Пізнай себе" (Сократ), „Прийшов, побачив, переміг" (Цезар), „Загубити мужність — усе загубити" (Гете) та ін.

Тут же й розділ „Магія слова — замовлення, всіляння, гіпноза", де виявляється „особлива таємнича сила слова", магічна сила. Ця сила вже панувала в Греції під захистом богів (оракул), в Київській Русі існувало щось подібне до оракулів — віщуни кудесники (смерть Олега), барди-співці, а також замовляння та їх перетворення в чари-слова з їх чаруючою силою. До замовлянь стоять обрядові твори різнородного циклу — колядки й щедрівки.

Давнього походження є й гіпноза з її дивовижною дією слова, де виявляється внутрішня сила слова.

Не обминув автор і первісного джерела сили слова, подавши окремий розділ „Початковість слова і джерела його сили". Цю початковість він звє Божою. В слові відображена подоба Божа, а тому й слово має в собі „всю повноту Істини, Правди Божої". Перше місце в слові належить щирості, бо щире слово — це „правдиве слово". Щирість є найбільш притаманною силою українців, які особливо щирі в своїй гостинності.

Слово виявляє не тільки щирість, але й „підступ, зраду: донос, наклеп — як згубну силу. Про цю силу автор написав окремий розділ, нагадуючи хижість людини, започаткованну від часу існування людини. Найбільше впадає в очі зрада, що знайшла своє виявлення з боку Юди Іскаріотського. Україна та її народ здавна ганьбить зрадників свого народу, ганьбить Кочубея та Іскру, що зрадили гетьмана Івана Мазепу.

Далі в автора подається розділ „Повнота слова і дар користування ним", бо сила слова залежить від повного змісту його, від його якости. Лагідний тон слова — прикмета доброго врівноваження вдачі та доброго виховання. Найбільшу силу лагідности показує Св. Письмо. А в народі ця лагідність у приказках: „Млин меле — мука буде, язик меле — біда буде".

Так виникає „Обмеженість і недосконалість слова", що в автора подається як окремий розділ. А звідси й висновок — уміти користуватися словом. Треба завжди „боронити і якнайвище підносити слово Правди, щоб воно було як Господа слово".

Свою працю автор закінчує розділом „Культура слова і шляхи та засоби піднесення його сили". Але культура слова — це не тільки багатство й досконалість його форм, це — також внутрішня правдивість і духовна піднесеність. Шляхи опанування словом — це родина, школа, громада. А найголовнішим засобом є любов до рідного слова і вперта праця над ним.

Такі основні передумови розвитку добрих властивостей рідного слова. Як прикладу любови й пошани до рідного слова автор наводить з життя Василя Стефаника, який, щоб написати коротеньку новельку „Діточа пригода", мусів просидіти цілу ніч, змарнувавши цілий вохх паперу, та з життя акад. С. Єфремова, що „був бардом української культури" і дбав про збереження історії й характеру своєї мови. Тому й наслідки його праці багатющі й неоцінені.

Книжка Гната О. Діброви „Сила слова" заслуговує на увагу українського читача, який знайде в ній не тільки вказівки щодо шанування рідного слова, але й факти з життя інших мов світу. Це нова праця з історії української культури, де сила слова висвітлена з такою яскравістю й правдивістю.

П. Ковалів

Зеновія Дідошак — доктор дентистики

Дня 1 червня 1972 р. Зеновія Марія Дідошак осягнула ступінь доктора дентистики ((D.D.S.) на Стейтовому Університеті в Боффало, — одинока дівчина на 96 студентів курсу.

Зеновія Дідошак закінчила початкову і середню школи і школу українознавства в Рочестері, Н.Й., будучи все в передовій групі. Вихованка Пласту, брала участь у таборах Пласту на „Новому Соколі", як новачка й юначка і згодом була виховницею і командантою пластового табору на „Писаному Камені" біля Клівленду.

Зеновія Дідошак була активною у студентському житті: була головою Студентської Громади в Боффало, а дальше заступником президента та референтом зовнішніх зв'язків СУСТА.

Цього літа д-р З. Дідошак, після закінчення студій, відбула подорож по Україні, відвідуючи головні міста.

Д-р Зеновія Дідошак і її батьки Василь і Таня Дідошаки є членами УНСоюзу, відділу у Рочестері, Н.Й.

Новій нашій професійній силі бажаємо багато успіхів у її професійнім, громадським і особистім житті.

Р. І.

д-р Зеновія М. Дідошак

В'єтнамські комуністи відкидають пропозицію на обмін хворими полоненими

Париж. — У четвер 24-го серпня відбулося 156-те з черги засідання Паризької конференції про В'єтнам, на якому комуністичні представники відкинули готовість південно-в'єтнамського уряду негайно звільнити хворих і важко ранених комуністичних полонених. Представник В'єтконгу пані Нґуєн Ті Бінь заявила, що вона „з обуренням відкидає цей маневр", бо, мовляв, американці і їх південно-в'єтнамські прислужники не мають взагалі права в'язнити в'єтнамських патріотів і повинні їх негайно звільнити. Північний В'єтнам ніколи офіційно не признав, що його військо перебуває на території Південного В'єтнаму. На тому четвертому засіданні Паризької конференції не було голів обох сторін: голова американської делеґації амбасадор Віллям Портер перебуває на феріях „десь в Европі", а голова делеґації Північного В'єтнаму є тепер в Ганої. Речник делеґації Північного В'єтнаму таврував заяву президента Ніксона в справі мирових заходів Америки. Мовляв, президент Ніксон міряв ті заходи довжиною кілометрів, що їх переїхав у пошукуванні миру, коли тим часом той мир можна осягнути на Паризькій конференції. Але, зрештою, в'єтнамські комуністи уточнили й потвердили давнє становище, що дійти до згоди в справі замирення у В'єтнамі не можна так довго, поки Нґуєн Ван Тієв залишається при владі в Сайгоні.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

25-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА В БРАЗИЛІЇ

Куритиба, Парана. — У Бразилії вже 25 років підряд діє Товариство Прихильників Української Культури, ТПУК. Газета „Праця" ч. 26, 1972 повідомила, що ТПУК відбуло загальні збори і що Т-во має власні 6 міських теренів та 4 муровані будинки в естадах Парана і Ріо Ґранде. Товариство дістало від свого колишнього члена Миколи Запотоцького, який тепер живе в ЗСА, подарунок у формі земельної площі й будинку майже в центрі великого міста Куритиби, вартістю 40 тисяч крузейрів. Всю культурну діяльність члени Управи Товариства виконують безкоштовно, як і керівники та члени філій. Очолює Товариство Прихильників Української Культури у Бразилії Микола Гец, а контрольну комісію — Рафаїл Кулицький.

25-РІЧЧЯ СВЯЩЕНСТВА о. ВАСИЛЯ ЗІНЬКА

Буенос Айрес. — Довголітнього душпастиря о. Василя Зінька, ЧСВВ, привітали вірні в Буенос Айресі, в Апостолесі та в Бразилії у Прудентополі з 25-літтям священства. О. В. Зінько походить із Сокальщини, студіював у Прудентополісі та в Римі, душпастирював у різних місцевостях, редагував „Місіонаря" та „Цвіркуна" і є відомим у Півд. Америці українським католицьким письменником та журналістом.

МАРШ ЮНАКІВ ДО „ВЕСЕЛКИ"

Торонто. — Група старших юнаків Осередку СУМ у Торонті зробила 65-мілевий марш від міста до Оселі „Веселки", присвячений репресованим діячам культури в Україні. Юнаки виявили тим маршем свою солідарність із репресованими в Україні В. Морозом, В. Чорноволом, І. Світличним, С. Караванським та ін. діячами культури, про що повідомив „Гомін України" з 19-го серпня.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ...

(Закінчення з 1-ої стор.)

різних країн европейського американського і австралійського континентів. Виклади відбуваються в приміщеннях Українського Інтернату „Рідної Школи" при Ізаррінґ вулиці ч. 11. Викладачами на цих курсах є професори УВУ. Програма курсів охоплює найважніші і найцікавіші проблеми з української літератури, історії, філософії, економіки, націології, соціології, філософії, психології, мови та етнопсихології.

Вступну доповідь п. н. „Зміни в стані населення УССР в роках 1959-1969" на Літніх курсах прочитав проф. д-р В. Кубійович. Викладачами на цих курсах були: проф. д-р В. Янів, проф. д-р О. Кульчицький, проф. д-р В. Кубійович, проф. д-р Кордюк, доц. д-р М. Гоцій, доц. д-р Г. Васильків, проф. д-р Я. Рудницький, д-р К. Митрович, д-р Б. Микитюк, д-р інж. А. Жуковський, мгр П. Цимбаліст.

Навчання на Літніх курсах українознавства відбувалися від години 9-ої вранці кожного дня до години 4:45 пополудні. При кінці викладів із кожного предмету відбувалися іспити.

Дня 13 серпня ц. р. студенти УВУ і курсанти Літніх курсів українознавства з професорами і викладачами відбули прогульку до Берхтесґадену, де відвідали історичні місця, проїхалися моторовими кораблями по озері та відвідали копальню солі. Прогулька була дуже вдала, бо була того дня прекрасна погода, гарний настрій у прогульковців, який виявлявся у піснях, що не втихали увесь час їзди автобусом. Харчі для прогульковців приготовила кухня Українського Інтернату під керівництвом пані Васькович.

Відбулися дві забави в приміщеннях Українського Інтернату, де молодь з інших країн знайомилася з місцевою молоддю та весело розважалися співами і танцями. Були також і пописи самодіяльности, у яких брали участь студенти і курсанти та місцева молодь. Гостями на цих забавах були професори УВУ, студенти-українці з німецьких університетів та старші громадяни.

В літньому сезоні до 20 серпня ц. р. на УВУ відбули промоції на докторів: Е. Калужний, Д. Полутник, М. Сміт, Е. Штихлінг, О. Борушенко, Б. Бедрій, д-р П. Біланюк, О. Шавес. Виклади й іспити триватимуть до кінця серпня. Вістки про закінчення цьогорічного сезону на УВУ будуть подані додатково пізніше. Тепер варто зазначити, що атмосфера на УВУ увесь час була дружня і академічно взірцева. Душею УВУ є проф. д-р В. Янів — ректор УВУ. Декани та секретарі факультетів доклали усіх старань, щоб всі справи научного і адміністративного характеру були вчасно і належно полагоджені.

Можна сподіватися, що студенти-українці, студенти неукраїнці, як також і докторанти і доктори УВУ рознесуть добру славу про свою наукову установу в широкі народні маси. Вони також своїми добрими інформаціями причиняться до того, що українська спільнота у вільному світі далі буде піддержувати УВУ морально і матеріяльно, що українська молодь, скінчивши студії на університетах у країнах свого поселення, як також скінчивши середні українознавчі школи та високошкільні курси, ставати буде студентами УВУ у наступних роках.

30 ГОМОСЕКСУАЛІСТІВ УВІЙШЛИ У КВАТИРУ передвиборчої кампанії сенатора-демократа МекҐоверна в Ню Йорку, при 605 Парк евню, і прикували себе ланцюжками до бюр та телефонів. Вони вимагали, щоб сенатор МекҐоверн, кандидат Демократичної партії на президентські вибори, вияснив своє наставлення до гомосексуалістів і їхніх „прав". Керівник передвиборчої кампанії сен. МекҐоверна їм сказав: „Сенатор МекҐоверн вже багато разів стверджував, що він пообіцяв захищати усі громадянські права і свободи американців". Більшість гомосексуалістів були задоволені з відповіді, але шестеро не хотіли вийти з бюра і їх заарештувала поліція.

КОМІСІЯ УВАН ДЛЯ ВИВЧЕННЯ І ПУБЛІКАЦІЇ СПАДЩИНИ В. ВИННИЧЕНКА

з глибоким смутком повідомляє, що 17-го серпня 1972 р. у Вінніпеґу на 77-му році життя помер визначний громадський і культурний діяч, довголітній активний і жертвенний член Винниченківської Комісії УВАН, Голова Комітету Винниченківського Фонду на Канаду

бл. п.

ТОМА КОБЗЕЙ

Дружині Покійного пані Олені — Винниченківська Комісія УВАН, висловлює глибоке співчуття.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що дня 17-го серпня 1972 р., заосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов у Вічність наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, БРАТ і ШВАҐЕР

св. п.

ЯРОСЛАВ ТЕРЛЕЦЬКИЙ

колишній власник дібр в Ролеві-Бояри.

Народжений 28-го лютого 1911 року в Ролеві-Бояри, Галичина.

ПОХОРОНИ відбулися в суботу, 19-го серпня 1972 р. з церкви св. Івана в Детройті, Міш., з заведення Андрія Градовського, 4141 Clippert St.

Похоронами проводив о. Іван Прокопович з церкви св. Михаїла з Дірборну.

У глибокому смутку:

НАДІЯ ТЕРЛЕЦЬКА
ЛІДІЯ — дочка
ХРИСТИНА з чоловіком — прибрана дочка
брат — МИРОСЛАВ
сестри: НУСЯ ПОПЕЛЕВА
СТЕФАНІЯ ҐНАТІВ з чоловіком
ОЛЬГА ПІОРКО БАРАНОВСЬКА з чоловіком
НАТАЛІЯ ПРОЦЬ з чоловіком
ОКСАНА МИҐАЛЬ з чоловіком
сестрінки: ЛЕВ і ҐРЕТА ПОПЕЛЬ з дітьми
ІГОР ПОПЕЛЬ
ЖДАН ВОЛОДИМИР і МАГДАЛИНА ПІОРКО з дітьми
ІРЕНА ШЕПАРОВИЧ з чоловіком
ХРИСТЯ ТАТАРСЬКА з чоловіком і дітьми
ЄЛИСАВЕТА ПІОРКО РЕЙОН з чоловіком і дітьми: БОГДАНОЮ і ЄЛИСАВЕТОЮ

ПОДЯКА

Щиру подяку складаємо Всім, хто прийшов до нас в найтяжчім горі. Особливу подяку складаємо Всч. о. Монсиньйорови Бохневичеві за відвідини в шпиталі. Молитви: о. Радчикові Іванові Прокоповичеві. Велике спасибіг — за відвідини в шпиталі, за слова потіхи, за Панахиди і провадження похоронів.

Дякуємо Родині і Приятелям, які приїхали з різних міст до нашого Детройту в ту сумну хвилину.

Дякуємо Тобі Слава Коссак, що через 6 тижнів Ти стояла роми в рамя з нашім горі.

Дякуємо пані Марії Градовській за так гарну і спокійну обслугу. Дякуємо Хорові і диригентові п. К. Цепенді.

Дякуємо за датки замість квітів на Служби Божі за душу Ярослава, які відсилаємо на руки нашого Кардинала Йосифа Сліпого.

Велике Спаси Біг.

РОДИНА

У Грузії, в Батумі відкрили пам'ятник Лесі Українці

Київ. — У столиці Аджарії Батумі, в Грузинській ССР, відкрили в середині липня пам'ятник великій українській поетесі і драматургові Лесі Українці, яка майже 10 років і аж до смерти в Сурамі на Кавказі лікувалась у Грузії. Пом'ятник за проєктом скульптора М. Вронського з України являє собою високий кам'яний п'ядестал, на якому поставлено скульптурний портрет-бюст Лесі Українки, витесаний з білого мармуру. Пам'ятник встановлено на алеї біля Приморського парку. На відкритті говорили про „дружбу між соціялістичними націями" та про „совєтський народ". У Грузії Леся Українка мала б знайти не цілюще повітря й сонце, а „свою другу батьківщину". Виступав з промовою від Спілки Письменників УССР і Комуністичного Бюра при тій спілці Олесь Гончар. Пам'ятник видко з Чорного моря, з пропливаючих кораблів, але він занадто малого розміру і тому не „вписується" в пейзаж.

за однією з її фотознімок.

Горять торфовища у Білоруській ССР

Менськ. — У колгоспі під назвою „Ленінський шлях" виникла пожежа, яку кинулись гасити водою 15 осіб, щоб врятувати велике вівсяне поле. Але, писала „Комсомольська правда" з 22 серпня з Москви, „немає нічого страшнішого, як пожежа торфовищ. Вогонь спалює торф десь всередині. Торфову пожежу не погасиш трактором, не будеш розорювати палаючу землю плугом — можуть провалитись і трактор, і плуг. Торфову пожежу не заллєш водою". На допомогу колгоспникам прибули інші люди, але не змогли зупинити вогню, бо „загорівся й овес", на місці якого над ранок залишилася „обгоріла, перекопана й пересипана піском земля". Газета зазначає, що добровольцям - пожежникам „навіть не подякували".

„Весела вдовичка" на українській сцені

Заходом Оперового Театру в Чикаґо буде ставлена найпопулярніша віденська оперета Франца Леґара „Весела вдовичка", в суботу, 9-го вересня в авдиторії Normany High School при 2500 W. Pleasant Valley Rd., Parma, Ohio, а в Чикаґо в суботу, 16-го вересня у залі Holy Trinity High School, 1443 W. Division.

Хоч від першої вистави „Весела вдочивка" до сьогодні пройшло тільки 67 літ, ця оперета без перешкод увійшла в репертуар усіх театрів світу, є перекладена багатьма мовами, і багато співачок починали свій перший крок до слави саме в цій ролі.

Марта Кокольська

У головній ролі веселої вдовички Ганни виступить улюблена співачка, солістка Нюйоркської Опери Марта Кокольська. У ролі графа Данила виступить відомий тенор Павло Покорний.

У ролях амбасадора і його молодої дружини — наші відомі артисти Любо і Ліля Цепинські, виступатимуть теж дуже добрий тенор Богдан Чаплинський і артист Р. Крижанівський.

Участь найкращих мистецьких сил, професійного хору та оркестри, прекрасного балету, фаховий переклад О. Бабія, і загальновідомий мистецький рівень вистав Оперового Театру дає нам сподівання, що оперета „Весе- вдовичка" відбудеться якнайкраще і задоволить найвибагливішого глядача.

В.В.

Пекін погрожує, що зголосить „вето" проти членства Банґладешу в ОН

Об'єднані Нації. — Амбасадор Комуністичного Китаю в Об'єднаних Націях, Хуанґ Хуа, заявив на засіданні Ради Безпеки ОН 24 ц. м., що коли інші члени Ради Безпеки наполягатимуть на прийняття до Об'єднаних Націй Банґладешу, то йому не залишиться нічого іншого, як голосувати „проти" такої резолюції. Це означало б „вето", від якого був би тільки відклик до Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Названий комуністичний китайський представник мотивував своє неґативне становище „моральними принципами", що — мовляв — Банґладеш не повинувався резолюціями Ради Безпеки, які поручали негайне звільнення воєнних полонених. Коло 90.000 пакистанських військовиків, узятих в полон індійцями на території колишньої Східньої провінції, яка тоді усамостійнилась як Банґладеш, перебувають все ще в полоні. Далі, на території Банґладешу знаходиться все ще індійське військо, що ніби заперечує повну суверенність тієї держави. Однак СССР, Британія, Індія і Юґославія поручали прийняти Банґладеш, як нового члена Об'єднаних Націй, а Японія, Арґентина, Італія, Франція і ЗСА сприяють також прийняттю Банґладешу. Одинокі тільки Судан і Сомалія мають сумніви і, щоб відкласти рішення у пошукуванні компромісової формули, запропонували відкласти голосування, що теж прийнято. Індія підозріває, що Пакистан стоїть у змові з Комуністичним Китаєм у цій справі, щоб робити натиск на неї, Індію, щодо звільнення пакистанських полонених.

НАРАДА АТЕЇСТІВ

У Києві відбулася нарада, як писала „Радянська Україна" з 18 серпня, „присвячена дальшому вдосконаленню форм і методів науково-атеїстичного виховання, підвищення його ефективности". Нараду скликав київський міський комітет УССР, зібравши всіх секретарів районових комітетів партії України. У доповідях „викрили недоліки в цій справі". Головну доповідь читав секретар міськкому партії О. Капто, колишній керівник комсомолу в УССР.

КОРОТКІ ВІСТКИ

У МИНУЛУ НЕДІЛЮ ЛІТАК ІЗ 15 ПАСАЖИРАМИ і 5 членами залоги, який летів із Балтимору до Ню Йорку, не міг приземлитись на летовищі Кеннеді через зіпсоване шассі — не виходили назовні колеса. На аеродром викликали додаткові пожежні авта та вжили інших охоронних заходів, і тоді літак пішов на аварійне приземлення. Завдяки майстерству пілотів, він осів „на днище", не потерпіли ні пасажири, ані сам літак.

У НЮ ЙОРКУ НА 147 ВУЛИЦІ В БРОНКСІ два дедективи випадково побачили, як на станції „сабвею" три злодії хочуть зламати касу й забрати собі гроші. Зчинилася стрілянина, одного напасника важко поранено, при тому випадкова куля трохи зачепила руку одного службовця. Два інші злочинці втекли. У пораненого знайшли „обріз" 22-калібрової рушниці.

ПОЛІЦІЯ ЗААРЕШТУВАЛА ЧОТИРЬОХ КИТАЙЦІВ у Ню Йорку, у відомому „Китайському містечку" на долині міста, за шмуґлювання наркотиків. У них було знайдено 20 фунтів „героїни" та багато грошей. Виявилося, що через „Китайське містечко" пролягає ще один шлях підпільного постачання наркотиків до ЗСА.

КІЛЬКА ДНІВ ТОМУ В РАЙОНІ НЮ ЙОРКУ КВІНСІ були знайдені троє вбитих молодих людей. Один із них перед смертю ще встиг щось сказати поліцаєві. Поліція почала розшукувати 18-літнього Ронелда Фінкілстіна, раніше запідозрюваного в убивствах, підпалах і грабунках. Несподівано той Філкінстін сам з'явився у Форт Дікс, сказавши, що він знає, що його розшукує поліція й боїться, що його „пристрілять на вулиці".

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВОЛОДИМИР ТУРКЕВИЧ — член УНС Відд. 94 Т-ва ім. М. Шашкевича в Гемтремк, Міш., помер 9 липня 1972 р. на 77 р. ж. Нар. пов. Бугачів, Україна і став членом УНС в 1923 р. Полишив у смутку дружину Анну, сина і 2 дочки. Похорон відбувся 12-го липня 1972 р. на цвинтарі Mt. Oliver, Detroit, Mich.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ІВАН КУЗЬМИЧ — член УНСоюзу Відд. 1 Б-ва св. Андрія в Шамокіні, Па., помер 21 червня 1972 р. на 62 р. ж. Став членом УНС в 1934 р. Полишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся 25 червня ц. р. на цвинтарі Transfiguration, Shamokin, Pa.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АННА ГУДЗАК, членка УНС Відд. 76 Б-ва св. І. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., померла на 53 р. ж. Нар. в Нюарку, Н. Дж. і стала членкою УНС в 1944 р. Полишила в смутку мужа Вільяма, 3 дочки, сина, сестру, 7 внуків. Похорон відбувся 10 серпня ц. р. на цвинтарі Ґейт оф Гевен в Іст Гановер, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Демчук, секр.

АННА ДЕМЯНЧУК, членка УНС Відд. 484 Тв-а Т. Шевченка в Ютиці, Н. Й., померла 1 серпня 1972 р. на 73 р. ж. Нар. в с. Бірки Великі, Україна і стала членкою УНСоюзу в 1962 р. Полишила в смутку дочку Володимиру, зятя, і 3 внуків. Похорон відбувся 4 серпня ц. р. на цвинтарі в Вайсборо, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Запаранюк, секр.

ОМЕЛЯН БРИКОВИЧ, член УНСоюзу Відділ 432 Т-ва Т. Шевченка в Торонті, Онт., Канада, помер 28-го травня 1972 р. на 58 р. ж. Нар. в м. Тернополі, Україна і став членом УНС в 1954 р. Полишив у смутку сетру Любомиру і родину. Похорон відбувся 31 травня ц. р. на цвинтарі Cote des Neiges в Монтреалі, Квібек, Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
Б. Зорич, секр.

ІВАН БРЕҐА — член УНСоюзу Відд. 16 Т-ва Просвіта в Спрінґ Валей, Н. Й., помер 11 серпня 1972 р. на 41 р. ж. Нар. в Спрінґ Валей, Н. Й. і став членом УНС в 1965 р. Полишив у смутку дружину Варвару, 2 доньки, 3 братів і 3 сестри. Похорон відбувся 14 серпня ц. р. на цвинтарі св. Антонія в Нанует, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ЮРКО ҐІРНЯК, член УНСоюзу Відд. 6 Т-ва Т. Шевченка в Гайстінґс он Гудсон, Н. Й., помер 13 серпня 1972 р. на 65 р. ж. Нар. в с. Костільники, пов. Рудки, Україна і став членом УНС в 1950 р. Полишив у смутку дружину Франю, 2 синів: Івана і Любомира, брата і сестру. Похорон відбувся 16 серпня ц. р. на цвинтарі Мавт Гови в Гайстінґз, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Вовк, секр.

ОЛЕКСА ГАВРИЛЯК, член УНС Відд. 344 Б-ва св. Василія в Клівленді, Огайо, помер 3 серпня 1972 р. на 84 р. ж. Нар. в с. Люблянка Вишна, Україна і став членом УНСоюзу в 1920 р. Полишив у смутку дружину Анну, сина Івана, дочок Катерину і Ольгу, 2 внуків і сестру. Похорон відбувся 7 серпня ц. р. на цвинтарі Brooklyn Hts., Cleveland, Ohio.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Владика, секр.

АННА ЗАЛЕВСЬКА, членка УНС Відд. 361 Т-ва Дністер в Ню Йорку, Н. Й., померла 22 липня 1972 р. на 79 р. ж. Нар. в с. Гринів, пов. Бібрка, Україна і стала членкою УНСоюзу в 1941 р. Полишила в смутку сина Осипа та родину. Похорон відбувся 22 липня ц. р. на цвинтарі Кальварія, Маспет, Ню Йорк, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Вишиваний, секр.

ДМИТРО БІЛИК, член УНС Відд. 20 Т-ва Згода в Гемтремк, Міш., помер 21 липня 1972 р. на 86 р. ж. Нар. в м. Бережани, Україна і став членом УНС в 1918 р. Полишив у смутку дружину Тетяну, синів: Михайла і Василя, дочки: Ольгу і Марію та 10 внуків. Похорон відбувся 24 липня ц. р. на цвинтарі Mt. Olivet. Detroit, Mich.
Вічна Їй Пам'ять!
Р. Куропась, секр.

ОЛЬГА БОБАК, членка УНС Відд. 235 Б-ва св. Михаїла в Россфорд, Огайо, померла 30 липня 1972 р. на 80 р. ж. Народ. в с. Боську, пов. Сянік і стала членкою УНС в 1921 р. Полишила в смутку дочку Йосифу і 3 синів: Миколу, Антона і Івана. Похорон відбувся 2-го серпня ц. р. на цвинтарі Кальварія в Толідо, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Бобер, секр.

ІРЕНА РАЙТЕР, членка УНСоюзу Відд. 112 С-ва св. Марії в Пармі, Огайо, померла 17 липня 1972 р. на 79 р. ж. Стала членкою УНС в 1929 р. Полишила в смутку Івана, Білла, Йосипа Мілдред і Рожу. Похорон відбувся 20-го липня ц. р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Марія Капраль, секр.

АННА МАНДИК, членка УНСоюзу Відд. 322 в Нюарку, Н. Дж., померла 12-го липня 1972 р. на 76 р. ж. Стала членкою УНС в 1928 р. Полишила в смутку родину. Похорон відбувся 15 липня ц. р. на цвинтарі Еверґрін в Елизабет, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
А. Кейбіда, секр.

Розшуки

Сестра Ярослава Тюнь пошукує братá ВОЛОДИМИРА ТЮНЬ який мешкав у Станиславові. Хто знав би про нього, або він сам, прошу зголоситися на адресу:
M. Hryckowian
412 Beverly Rd.
Brooklyn, N.Y. 11218
Tel.: (212) UL 3-8078